BIJLAGE A

Nota van Commentaar

Vergunning artikel 2:12 lid 1, sub a, onder sub 3 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) Heerlesebaan 20, Bergen op Zoom

Nota van Commentaar: ontwerp omgevingsvergunning Heerlesebaan 20. Bergen op Zoom.

I) Zienswijzen DAS rechtsbijstand namens reclamant 1 op (A) het besluit tot het voornemen tot het afgeven van een verklaring van geen bedenkingen en (B) de ontwerp-omgevinsgvergunning voor het uitbreiden van de varkenshouderij aan de Heerlesebaan 20 te Bergen op Zoom.	
Ontvangstdatum: 16-06-2020	
Inhoud Zienswijze:	**Beantwoording gemeente:**
Geen goede ruimtelijke ordening / geen aanvaardbare woon- en leefsituatie 1. Reclamant stelt dat gehanteerde onderzoeken achterhaald zijn. 2. Reclamant verwacht ernstige aantasting van het woongenot en bedreiging van de gezondheid van client 3. Volgens reclamant kan gezien de geursituatie niet verondersteld worden dat woon- en leefsituatie van client niet onaanvaardbaar wordt aangetast.	In de beoogde situatie neemt het aantal dieren en daarmee de emissies met betrekking tot geur weliswaar toe, maar ter compensatie wordt toepassing gegeven aan luchtwassystemen op alle stallen. Door het toepassen van luchtwassystemen op de stallen die het dichts bij de woning van reclamant, zal de geurbelasting op deze woning uit de bestaande stallen afnemen. De luchtwassystemen zorgen voor een geuremissiereductie van 45%. De afstand tussen het emissiepunt van deze stallen en de woning wordt groter (80 meter vergunde situatie naar 90 meter aangevraagde situatie). De nieuwbouw vindt tevens zover mogelijk van de woning van reclamant plaats. Bij de beoordeling van een aanvraag van een omgevingsvergunning moet getoetst worden aan de geldende wet- en regelgeving. Het hiervoor genoemde heeft tot gevolg dat de geurbelasting op de woning van reclamant binnen de gestelde geurnorm vallen van de Wet geurhinder en veehouderij. Dit is het exclusieve toetsingskader met betrekking tot geur bij het beoordelen en verlenen van de vergunning. De overbelaste situatie zoals deze vergund was wordt deels opgeheven. Toepassing is gegeven aan de zogenaamde 50/50-regeling als bedoeld in artikel 3, vierde lid van de Wet geurhinder en veehouderij (hierna Wgv). In onderhavige beschikking is rekening gehouden met de aanbevelingen van de Commissie geurhinder veehouderijen. Voor de stallen zijn in diverse wet en regelgeving maximale emissiewaarden vastgesteld waaraan voldaan moet worden. Alle stallen voldoen aan

	de maximale emissiewaarden voor ammoniak, geur en fijn stof. De toegepaste luchtwassystemen moeten voorzien zijn van een meet- en registratiesysteem welke door een toezichthouder in te zien is. Onderhavige inrichting wordt jaarlijks bezocht door een toezichthouder. In 2020 zijn er 2 klachten gemeld over onderhavige inrichting. Beide klachten zijn bekeken en zijn of met de klager besproken of worden met een milieucontrole meegenomen. Overigens wordt voor wat betreft dekberen opgemerkt dat voor deze dieren geen maximale emissiewaarden zijn vastgesteld.
Stikstof en Natura 2000 4. Volgens reclamant is niet inzichtelijk gemaakt of en hoe er is getoetst aan de Interim Provinciale Verordening van Provincie Noord-Brabant noch aan de Interim omgevingsverordening Brabantse Aanpak Stikstof. Er is geen rekening gehouden met de instandshoudingsdoelstelling van Natura2000 gebied de Brabantse Wal.	De interim omgevingsverordening Brabant is in november 2019 vastgesteld. De documenten die zijn ingediend bij de aanvraag omgevingsvergunning zijn van voor deze tijd. Naar aanleiding van deze ingediende zienswijze is de ruimtelijke onderbouwing geactualiseerd waarbij ook de toets aan de interim-verordening ruimte is meegenomen in de onderbouwing. Deze toetsing toont geen strijdigheden aan met de interim verordening. De wijziging van het bedrijf veroorzaakt geen toename in stikstofdepositie dit blijkt wederom uit de geactualiseerde AERIUS-berekening d.d. 18 februari 2021. Hierdoor zijn er geen nadelige gevolgen voor de aanwezige Natura 2000 gebieden en de daar aanwezige voor stikstofgevoelige habitattypen te verwachten. Op 27 november 2018 is de aanvraag voor een vergunning ingevolge artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming door de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) ontvangen. Inmiddels blijkt uit recente jurisprudentie dat interne saldering binnen de inrichting is toegestaan en dat om die reden ook niet langer een Wet natuurbeschermings vergunning hoeft worden aangevraagd. Op 19 maart 2021 heeft de ODBN dan ook de mogelijkheid aan de aanvrager geboden om de aanvraag in te trekken. Op 26 maart 2021 is het verzoek tot intrekking van de aanvraag ontvangen. Op 23 april 2021 heeft de ODBN de kennisgeving (kenmerk: Z/098912) van de

	intrekking van de aanvraag Wet natuurbescherming verzonden. Hiermee is de procedure beëindigd.
5. Volgens reclamant is nagenoeg geen sprake geweest van overleg met de omgeving.	In 2018 is reeds een eerste start gemaakt met de omgevingsdialoog Het verslag hiervan was bij de vergunningaanvraag bijgevoegd, op dat moment leefde vooral veel vragen die in die sessie zijn beantwoord. Inmiddels loopt de vergunningprocedure al lange tijd en is in dat kader de zienwijzenprocedure doorlopen. De zienswijzen samen met aanscherping van wet- en regelgeving hebben geleid tot een actualisering van alle stukken. De aanvraag is nu op basis van zienswijzen en actuele wet- en regelgeving aangescherpt. Beantwoording van de ingediende zienswijzen loopt via deze Nota van Commentaar.
6. (BZV) de score 'zorgvuldig', toets is niet goed uitgevoerd volgens reclamant.	Voor de BZV toetsing zijn de benodigde stukken toegevoegd bij de aanvraag om de zorgvuldigheid te kunnen controleren. Bij de actualisering van de aanvraag gedurende deze voorbereidingsprocedure is op 18 februari 2021 inmiddels ook een geactualiseerde BZV-toets uitgevoerd en op 11 mei 2021 door de OMWB akkoord bevonden. Uit het beoordelingsverslag blijkt dat de toets gebaseerd is op de door de GS vastgestelde 'Interim Omgevingsverordening' en de 'Brabantse Zorgvuldigheidsscore Veehouderij versie 2.1'.
Geluidssituatie 7. Bij een volledige toepassing van de vergunning zal er door incidentele bedrijfssituaties sprake zijn van geluidsoverlast volgens reclamant.	Uit de beoordeling van het akoestisch onderzoek volgt dat met de genoemde activiteiten wordt voldaan en dat de aangevraagde situatie milieu hygiënisch aanvaardbaar is. Uit de rapportage blijkt dat in de RBS kan worden voldaan aan de richtwaarde van 40 dB(A) etmaalwaarde voor wat betreft het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau (40 dB(A) in de dag-, 35 dB(A) in de avond- en 30 dB(A) in de nachtperiode). Ook voor wat betreft de maximale geluidniveaus kan worden voldaan aan de grenswaarden van 70, 65 en 60 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode. In de akoestische onderzoeken wordt uitgegaan van een worstcase benadering. Waarbij een samenloop van diverse omstandigheden plaats vindt. Er kan niet van een ondernemer verwacht worden dat hier grote investering voor worden getroffen om incidentele pieken te voorkomen. In het mestseizoen vindt intensieve afvoer van mest plaats op maximaal 12 dagen per jaar. Op 2 van deze 12 dagen is er een mobiele

	mestscheider op het terrein werkzaam. Op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening en bestaande jurisprudentie bestaat de mogelijkheid om maximaal 12 keer per jaar activiteiten uit te voeren die meer geluid veroorzaken dan de geluidgrenswaarden voor de representatieve bedrijfssituatie uit de vergunning. Uitgangspunt hierbij is dat het per keer steeds gaat om één, aaneengesloten, periode van maximaal één etmaal. Dit wordt per voorschrift geregeld in de vergunning. De bovenstaande beschreven incidentele bedrijfssituaties zijn daarom toelaatbaar. Uit het BBT-onderzoek is gebleken dat er, redelijkerwijs, geen doeltreffende maatregelen te treffen zijn. Uit de akoestische rapportage blijkt dat de incidentele bedrijfssituaties noodzakelijke bedrijfsactiviteiten zijn en dat verdergaande maatregelen niet gevergd kunnen worden. Er kan daarom niet verlangd worden dat er meer maatregelen getroffen worden. Ten behoeve van de handhaafbaarheid zijn in de voorschriften voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveaus grenswaarden gesteld bij woningen van derden.

II)	Zienswijzen Vos & Vennoten Advocaten namens Stichting tot Behoud van het Halsters Laag en het buitengebied van West-Brabant, de vereniging IVN, Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, afdeling Bergen op Zoom en omstreken, de Milieuvereniging Benegora, de Natuur-en Milieuvereniging Namiro Hoogerheide, alsmede de Stichting Brabantse Wal,en 6 particuliere reclamanten tegen het ontwerpbesluit omgevingsvergunning voor uitbreiding veehouderij aan de Heerlesebaan 20 te Bergen op Zoom.	
	Ontvangstdatum: 16-06-2020	
	Inhoud Zienswijze:	**Beantwoording gemeente:**
I.	Ontwerpbesluit is niet voorzien van een goede ruimtelijke onderbouwing of een zodanig gebrekkige ruimtelijke onderbouwing dat zij in strijd is met de wet. Volgens reclamant bevat het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Oost een kleiner bouwvlak voor deze locatie. Aangezien het ontwerp-bestemmingsplan later ter inzage is gelegd dan de ontwerpvergunning, zou volgens reclamant het ontwerpbestemmingsplan	Het bestemmingsplan 'Buitengebied Oost' is vastgesteld' in 2003 en heeft dus niet als ontwerp ter inzage gelegen in de door reclamant genoemde periode. Voor zover het bestemmingsplan 'buitengebied Oost 2020' werd bedoeld geldt het volgende. Het bestemmingsplan buitengebied Oost 2020 betreft een consoliderend bestemmingsland die nu geldende regelgeving in het plangebied zoveel mogelijk overneemt. Nieuwe ontwikkelingen zijn in dit bestemmingsplan bewust niet meegenomen. Per abuis is een aanpassing aan het bouwvlak aan de Heerlesebaan 20

	als goede ruimtelijk ordening moeten worden beschouwd en daarmee voldoet de ontwerp- omgevingsvergunning hieraan dus niet.	in het ontwerp-bestemmingsplan opgenomen. Deze omissie is inmiddels ambtelijk hersteld en in de nog vast te stellen versie van bestemmingsplan 'Buitengebied Oost 2020' is de locatie Heerlesebaan 20 buiten het bestemmingsplan gelaten. De Omgevingsvergunning zal dan ook worden verleend ten behoeve van een afwijking van het bestemmingsplan 'Buitengebied Oost' uit 2003. De bij de aanvraag ingediende ruimtelijke onderbouwing toont aan dat deze afwijking voldoet aan een goede ruimtelijk ordening.
2.	Op 50 meter van de inrichting is een bosperceel aanwezig dat onderdeel is van het Natuur Netwerk Brabant (hierna NNB). De uitbreiding van de veehouderij leidt volgens reclamant tot toename van hinder op het NNB-gebied. De toename van bedrijfsactiviteiten leidt volgens reclamant tot toename van geluidoverlast door de toename van het aantal vervoersbewegingen. Er is volgens reclamant geen onderzoek uitgevoerd naar de externe werking op het nabijgelegen NNB-gebied. Naar het oordeel van reclamant zal uit een dergelijk onderzoek blijken dat er sprake is van een onaanvaardbare aantasting van de natuurlijke kenmerken van het NNB-gebied.	De uitbreiding van de varkenshouderij brengt geen toenamen in geur, fijnstof of ammoniak met zich mee. Dit is mede het gevolg van het gebruik van luchtwassers op de nieuwe en bestaande stallen waardoor de emissies gededuceerd worden. Ook uit de AERIUS-berekening blijkt een afname van ammoniakuitstoot en op geen van de Natura 2000 gebieden is een toename van depositie. Door de afname van ammoniak in het algemeen is er dus ook geen toename op het Natuurnetwerk Brabant Er zal een lichte toename zijn van verkeersbewegingen. Echter aangezien het bedrijf is gelegen aan een doorgaande weg zal de toename van verkeer qua geluid, licht en luchtkwaliteit opgaan in het plaatselijk bekende verkeersbeeld. Op 6 november 2018 is door M&A advies in het kader van de quick scan flora en fauna een inventarisatie uitgevoerd op alle rond het plangebied gelegen natuurwaarden. Hierbij is een straal van 200 meter gehanteerd rond het plangebied. Het betreffende NNB-gebied is gelegen binnen deze straal maar is in de onderzoeksrapportage niet expliciet benoemd. Het onderzoeksrapport is op dit punt aangepast naar aanleiding van deze zienswijze. De conclusie van de rapportage blijft in tact waarin is onderzocht dat geen verstoring of aantasting van aanwezige natuurwaarden is te verwachten.
3.	Ontwerp-bestemmingsplan Buitengebied Oost heeft ter inzage gelegen. In dit plan is	Vergroting is wel in het ontwerp meegenomen, maar wellicht niet de juist

de vergroting van het bouwvlak niet meegenomen.	omvang. Vergroting van het bouwblok niet in bestemmingsplan Buitengebied Oost meegenomen omdat dit een conserverend plan betreft. Hierin zijn geen ontwikkelingen meegenomen. Er bestaat geen wettelijke verplichting om de vergroting van het bouwblok in het bestemmingsplan mee te nemen.
4. Bergse Heide 17 is niet opgenomen in de geurberekening. Niet bij alle genoemde adressen in de geurberekening is een huisnummer vermeld	Het adres Bergse Heide 17 is bij de gemeente niet bekend. Als er een woning aanwezig is dan is deze niet legaal aanwezig. Er is dus geen gebrek aan de geurberekeningen. In de tabel met invoergegevens van de geurberekening is bij een tweetal adressen geen huisnummers vermeld. Deze huisnummers zullen aan de tabel 11 in bijlage 2 bij de omgevingsvergunning worden toegevoegd.
5. Niet bij alle genoemde adressen in de geurberekening is een huisnummer vermeld	In de tabel met invoergegevens van de geurberekening is bij een tweetal adressen geen huisnummers vermeld. Deze huisnummers zullen aan de tabel 11 in bijlage 2 bij de omgevingsvergunning worden toegevoegd.
6. De geurwinstberekening is enkel uitgevoerd voor de locatie Bergse Heide 16. Dit is niet correct.	Uit de nieuwe geurberekeningen volgt dat in de gewenste situatie voor de locaties Heerlesebaan 22, Heerlesebaan 23-23a en de Heerlesebaan 27 een overschrijding van de geurnorm is. Deze locaties zijn in de geurwinstberekening (tabel 11 in bijlage 2 omgevingsvergunning d.d. 16 februari 2021) opgenomen. Hieruit volgt dat voor deze locaties voldaan wordt aan de geurnormen middels toepassen van artikel 3, vierde lid van de Wgv.
7. Voor een deel van de combi-luchtwassers binnen de inrichting wordt gebruik gemaakt van combi-luchtwassers met een verondersteld geurrendement van 75%. Naar het oordeel van reclamant blijkt uit een onderzoek uit gevoerd door de Wageningen University & Research (hierna WUR) dat dergelijke luchtwassers in de praktijk een rendement behalen variërend van 1 tot 35%. Dat betekent dat de werkelijke geurbelasting van de omgeving nog veel groter is dan de berekeningen doen vóórkomen.	Voor de emissiefactoren van de toe te passen stalsystemen dient aangesloten te worden bij de diverse wetgeving hierover. Op grond van de huidige regelgeving dient, zoals is gebeurd in de ontwerpbeschikking, uitgegaan te worden van een geurrendement van 45%.
8. Bij de bijlage bij de ontwerpbeschikking is geen landschappelijk inpassingsplan	Landschappelijk inpassingsplan is aanwezig. Bij de aanvraag is een landschappelijk

	toegevoegd waaruit blijkt dat minimaal 10% van het bouwvlak ingepast wordt. Tevens is dit niet vastgelegd in de regels bij het onderdeel afwijken van bestemmingsplan.	inpassingsplan toegevoegd. Deze zal aan de definitieve beschikking eveneens toegevoegd worden. Daarnaast zal expliciet de instandhoudingsverplichting opgenomen worden in de vergunning. Zienswijze leidt tot aanpassing van de omgevingsvergunning. De landschappelijke inpassing wordt als bijlage opgenomen en er wordt een voorwaarde aan de vergunning gekoppelde tot aanleg en instandhouding. Hiermee volgen we de IOV.
9.	De werking van luchtwassers op basis van stikstofreductie wordt ter discussie gesteld op basis van een aantal rapporten.	Indien we bij een veehouderij spreken over stikstofuitstoot gaat het in feiten om ammoniakuitstoot. De rapportages (WUR) waarnaar wordt verwezen hebben enkel betrekking op de werking van luchtwassers met betrekking tot geurreductie. In deze rapportages wordt de werking voor ammoniakreductie niet ter discussie gesteld. Uit het rapport blijkt immers het volgende: Het doel van het onderzoek is om een representatief beeld te krijgen van in de praktijk draaiende luchtwassers met betrekking tot het geurverwijderingsrendement. Uit het rapport blijkt verder dat voor het type BWL 2009.12, waar in de zienswijze naar wordt verwezen, vaak aan rendement van 100% wordt gehaald ten opzichte van ammoniakreductie. De consistentie van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav-) emissiefactoren wordt in het onderzoek dan ook niet in twijfel getrokken terwijl dit wel het geval is voor de Regeling geurhinder en veehouderij (Rgv-) emissiefactoren. De Rgv is daarom in 2018 herzien, de Rav niet. Van beide regelingen is uitgegaan in de ontwerpbeschikking. Uitgegaan is van het veronderstelde rendement van de Rav dat naar aanleiding van het onderzoek niet is aangepast. In de ontwerpbeschikking wordt terecht ingegaan op ammoniakreductie.
10.	De AERIUS-calculator blijkt volgens het eindrapport " Meer meten, robuuster rekenen" van het Adviescollege Meten en Berekenen Stikstof niet doelgeschikt voor vergunningverlening. Voorts is onvoldoende rekening gehouden met het	Omdat het rekenmodel AERIUS niet als meest geschikt bevonden wordt is er een contraberekening uitgevoerd in Agrostacks. Ook volgens deze berekening welke is toegevoegd aan de aanvraag vindt er een afname plaats in depositie. Hierdoor verandert er niets aan de uitgangspunten van ontwerpbeschikking. Door het gebruik

feit dat de ontwerpvergunning mestbewerking mogelijk maakt.	van luchtwassers nemen de deposities af. De beschikking maakt mestbewerking mogelijk van mest welke vrijkomt op het eigen bedrijf. Dit brengt dan ook geen hogere uitstoot van stikstof met zich mee. Dit is verdisconteerd in de emissiefactoren van de betreffende diercategorieën.
11. Er is sprake van ongewenste verstening van het landschap wat op gespannen voet staat met de Structuurvisie Bergen op Zoom 2030.	In de Structuurvisie Bergen op Zoom 2030 is het volgende opgenomen: “Binnen het coulisselandschap (een afwisselend beeld van velden, akkers en houtwallen) is de verwevenheid van de landbouwfunctie en groene landschapselementen kenmerkend. Het blijven faciliteren en ondersteunen van de landbouwfunctie is van belang om de karakteristieke kwaliteit te behouden. De kleinschaligheid van dit landschap en de bijpassende cultuurhistorische kwaliteiten zijn karakteristiek voor de ligging op de Brabantse Wal. Verdere verstening van het platteland is niet wenselijk. Wel worden mogelijkheden geboden voor nieuwe landgoederen volgens de provinciale rood-voor-groen regeling. De realisatie van Ruimte-voor-Ruimtewoningen blijven faciliteren is gewenst om tegelijk gelden te genereren voor landschapsverbetering. Uitgangspunt daarbij is dat nieuwe rode functies de verdere ontwikkeling van de landbouwfunctie in de daarvoor aangewezen gebieden niet beperken. De landbouw blijft de drager van het gebied.” Ten aanzien van veehouderij wordt het volgende opgemerkt: “Nieuw te ontwikkelen grootschalige kassencomplexen en nieuw te ontwikkelen grootschalige intensieve veehouderijen worden binnen de gemeente Bergen op Zoom niet voorgestaan. In het kleigebied westelijk in de gemeente ligt het accent op akkerbouw. Bestaande bedrijven dienen zich te kunnen ontwikkelen om levensvatbaar te kunnen zijn voor de toekomst.” Kortom: De uitbreiding van bestaande veehouderijen wordt in de structuurvisie

	niet uitgesloten. Van ongewenste verstening is geen sprake.
12. Uit de stukken blijkt volgens reclamant niet, althans onvoldoende welke concrete maatregelen in het geval van de Heerlesebaan 20 worden genomen teneinde het risico op branden te voorkomen terwijl de afgelopen 8 jaar 1 op de 100 varkenshouderijen een stalbrand heeft gehad.	De bouwaanvraag voldoet aan de gestelde voorwaarde van het bouwbesluit. Hierbij is voldoende rekening gehouden met brandcompartimenten en brandvertragende bouwmaterialen. Daarnaast is in de ontwerpbeschikking ten aanzien van bouwen overigens ook rekening gehouden met de brandveiligheid. Zo is in voorwaarde 6 opgenomen dat de toezichthouders in kennis moeten worden gesteld van het gereedkomen van de brandveiligheidsinstallaties en in voorwaarde 8 opgenomen dat de toegang tot de brandkranen niet mag worden belemmerd. Ook in de ontwerpbeschikking is ten aanzien van het oprichten, veranderen of in werking hebben van een inrichting is aandacht voor de brandveiligheid. Zo staat in milieuvoorschrift 1.1.4 opgenomen dat brandbestrijdingsmiddelen mogen worden opgeslagen binnen en nabij installatie. Er is dus genoeg oog geweest voor de brandveiligheid in de ontwerpbeschikking.
13. Volgens reclamant geven de luchtwassers in de praktijk een lager rendement waardoor de geurbelasting niet klopt.	In de paragraaf 'Toetsingskader geurhinder' bij de milieuvoorschriften is aangegeven op welke manier de uitbreiding van de capaciteit van de inrichting wordt gecompenseerd. Door het emissiearm uitvoeren middels luchtwassystemen van de traditionele stallen worden er geur reducerende maatregelen toegepast. In tabel 6 bij de milieuvoorschriften is de berekening gegeven van de geurbelasting in de verschillende situatie (vergund, vergund met reducerende maatregelen, de reductie, het plafond en gevraagde belasting). Hieruit is voldoende op te maken dat er aan de eisen van het toepassen van geur reducerende maatregelen wordt voldaan. Naar aanleiding van de onderzoeken waaruit volgde dat het rendement van gecombineerde luchtwassystemen minder is dan eerder aangenomen is de Regeling geurhinder en veehouderij aangepast. De in de ingediende aanvraag opgenomen emissiefactoren voor geur voldoen aan de Rgv. Uit de metingen van de WUR op twee

	praktijklocaties in Duitsland blijkt dat de biologische combi-luchtwassers een geurrendement hadden variërend van 20 tot 49%. Dit is lager dan het rendement volgens eerdere Duitse studies. De gemeten geurrendementen zijn vergelijkbaar met de rendementen van de Nederlandse luchtwassers op basis waarvan de Rgv in juli 2018 is aangepast Ten aanzien van de geur is uitgegaan van een geuremissiereductie van 45%, en niet van 75%. Dit sluit ook aan bij het toetsingskader van de Rgv. De ingediende aanvraag voldoet daarmee aan de Rgv. Er wordt verder voldaan aan het wettelijke kader van de Wet geurhinder en veehouderij, ook aan de vaste afstanden wordt immers voldaan in de vergunning. Deze wet is het exclusieve toetsingskader wat betreft geur voor het beoordelen van het onderdeel milieu van de vergunning. De beoordeling heeft op een correcte wijze plaatsgevonden.
14. Treffen van maatregelen ten aanzien van geluid. 12 dagen regeling is toegepast. Reclamant vraagt zich af waarom de geluidsbelasting niet kan worden teruggebracht?	In het kader van de zogenaamde 12 dagenregeling dient het bevoegd gezag de belangen van een ondernemer af te wegen tegen die van omwonenden. Naar ons oordeel kan in dit concrete geval van de ondernemer niet verwacht worden dat hier grote investering voor worden getroffen om incidentele pieken te voorkomen. In het mestseizoen vindt intensieve afvoer van mest plaats op maximaal 12 dagen per jaar. Op 2 van deze 12 dagen is er een mobiele mestscheider op het terrein werkzaam. Op grond van de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening en bestaande jurisprudentie bestaat de mogelijkheid om maximaal 12 keer per jaar activiteiten uit te voeren die meer geluid veroorzaken dan de geluidgrenswaarden voor de representatieve bedrijfssituatie uit de vergunning. Uitgangspunt hierbij is dat het per keer steeds gaat om één, aaneengesloten, periode van maximaal één etmaal. Dit wordt per voorschrift geregeld in de vergunning. De bovenstaande beschreven incidentele bedrijfssituaties zijn daarom toelaatbaar. Uit het BBT-onderzoek is gebleken dat er, redelijkerwijs, geen doeltreffende maatregelen te treffen zijn. Uit de akoestische rapportage blijkt dat de

	incidentele bedrijfssituaties noodzakelijke bedrijfsactiviteiten zijn en dat verdergaande maatregelen niet gevergd kunnen worden. Er kan derhalve niet verlangd worden dat er meer maatregelen getroffen worden. Ten behoeve van de handhaafbaarheid zijn in de voorschriften voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en maximale geluidniveaus grenswaarden gesteld bij woningen van derden.
15. Verkeerde verwijzing: inhoud verwijzing opnemen	Niet verwijzen naar artikel 53.2.1. maar 5.2.1. Betreft een tekstuele verschrijving. Zienswijze leidt tot aanpassing van de vergunning.

16. Best beschikbare techniek (BBT). Mobiele installatie en dieselaggregaat. Volgens reclamant is het niet duidelijk waarom de technieken (mobiele installatie en dieselaggregaat) in de ontwerpbeschikking kunnen worden beschouwd als BBT (er zijn immers beter alternatieven volgens reclamant).	Voor het scheiden van mest wordt gebruik gemaakt van een mobiele installatie. Er wordt bewust gebruik gemaakt van een mobiele installatie omdat de techniek op dit punt zich zeer snel ontwikkelt. Door het gebruik van mobiele technieken zal er altijd van de meeste optimale techniek gebruik gemaakt worden. De mestscheiders zijn vaak elektrische installaties, echter worden deze door een mobiele voorziening aangedreven. Deze mobiele voorzieningen zijn nog niet elektrisch voorhanden. Daarom moet er gebruikt worden gemaakt van een dieselaggregaat. Het is overigens ook aan de aanvrager om te bepalen welke installatie hij op welke manier aanvraagt voor het scheiden van mest. De aanvrager heeft ervoor gekozen om geen mestscheider aan te schaffen, maar op basis van inhuur zijn mest 2 dagen per jaar te scheiden. Bij het toetsen van een aanvraag en het opstellen van de voorschriften moet het bevoegd gezag geen BBT voorschrijven. In de wet is immers bepaald dat BBT in acht moet worden genomen, worden voorgeschreven. Bij de aanvraag zijn de mobiele installatie en dieselaggregaat getoetst en is de conclusie getrokken dat er in het onderhavige geval sprake is van BBT. Met art. 2.31a lid 1 Wabo is het bevoegd gezag bij het wijzigen van een omgevingsvergunning op grond van de Wabo niet gebonden aan de grondslag van de oorspronkelijke aanvraag om vergunning. Dit is echter niet aan de orde omdat, zoals hierboven staat, bij het gebruik van een elektrische mestscheider tevens een dieselaggregaat nodig is waardoor de techniek niet beter is. Ook economische aspecten zijn van belang bij de bepaling van BBT. Voor het scheiden van mest zijn overigens geen BBT-conclusies of voorschriften in hoofdstuk 3, 4 of 5 van het Activiteitenbesluit om geurhinder te voorkomen of te beperken. Er wordt in het onderhavige geval daarom gebruikt gemaakt van de beste beschikbare technieken.
17. Aan het aspect gezondheid is volgens reclamant niet genoeg aandacht besteed	In de zienswijze is niet onderbouwd welke uitstoot er dusdanig verhoogd wordt dat de

terwijl uit onderzoek blijkt dat veehouderijen onder meer endotoxinen uitstoten met gezondheidsrisico's voor omwonenden.	risico's voor de volksgezondheid toenemen ten opzichte van de huidige situatie. In de zienswijze wordt ook gesteld dat aan dit aspect geen, althans onvoldoende aandacht is besteed in het ontwerpbesluit. Dit is echter niet het geval. In de ruimtelijke onderbouwing is een paragraaf te vinden met betrekking tot (volks)gezondheid. In deze paragraaf wordt ingegaan op de gezondheid van omwonenden met betrekking tot het ontwerpbesluit. Er wordt een aantal maatregelen getroffen om de risico's voor omwonenden te beperken. De nieuwe vleesvarkensstal wordt voorzien van een gecombineerde luchtwasser. Hierdoor wordt, naast de emissie van ammoniak, geur en zwevende deeltjes (fijn stof), ook de emissie van zoönosen of endotoxinen uit deze stal voorkomen of zeer sterk beperkt. Endotoxinen zitten aan de grovere stofdeeltjes. Ook de emissie van deze stofdeeltjes wordt verminderd door de luchtwasser. De bestaande varkensstallen worden ook aangesloten op gecombineerde luchtwassers. De (goede) werking van de huisvestingssytemen wordt geregeld via artikel 3.123, tweede en derde lid van het Activiteitenbesluit. Ten opzichte van de vergunde situatie vindt derhalve geen of slechts een geringe toename van de emissies van zoönosen of endotoxinen plaats. Verder liggen de stallen op het bedrijf op afstand van woningen van derden (circa 80 meter). Deze ruimtelijke scheiding zorgt voor een verdere beperking van risico's ten gevolge van zoönosen of endotoxinen. De aanvraag voldoet hiermee aan de notitie 'Handelingsperspectieven Veehouderij en Volksgezondheid: Endotoxine toetsingskader 1.0'. De aanvraag voldoet bovendien aan het kader van de Wgv. Dit is het exclusieve toetsingskader wat betreft geur voor de milieuvergunning. Het onderzoek van Wageningen University Research: "*Variations of bacteria and endotoxin concentrations in houses for fattening pigsand broilers within and between days*" uit 2015, vormt geen aanleiding tot een aanpassing van het

	ontwerpbesluit. Op basis van alle tot nu toe bekende rapporten kunnen geen eenduidige conclusies worden getrokken om duidelijke uitspraken te kunnen doen over de onaanvaardbare gezondheidsrisico's van wonen in de buurt van veehouderijen. Dit wordt als zodanig ook bevestigd door alle tot nu toe gedane uitspraken door de Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, waaruit blijkt dat er geen algemeen aanvaarde wetenschappelijke inzichten zijn om de volksgezondheid mee te nemen bij de verlening van de omgevingsvergunning milieu. Om die reden zijn die hiervoor genoemde maatregelen, zie bijlage 3 'Handreiking veehouderij en volksgezondheid, voldoende om de volksgezondheid te waarborgen. Verder zijn binnen de inrichting de bepalingen van de Wet dieren en de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren van toepassing om dierenziektes vinnen de inrichting te voorkomen. Ook is de aanvraag in de ontwerpbeschikking getoetst van de Handreiking veehouderij en volksgezondheid 2.0. Op basis van deze toetsing is er geen sprake van een verhoogd risico voor de volksgezondheid waardoor de bovenstaande maatregelen volstaan en er geen reden is om de GGD-advies te vragen. Er is in de ontwerpbeschikking dus genoeg rekening gehouden met het aspect gezondheid en veehouderij.
18. Uit voorgaande blijkt volgens reclamant dat er wel aanzienlijke milieugevolgen zijn waardoor er een MER zou moeten worden opgesteld in tegenstellen tot wat het MER-beoordelingsbesluit zegt.	Uit de MER-beoordelingsnotitie blijkt dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden die leiden tot dermate belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dat het maken van een milieueffectrapport toegevoegde waarde zou hebben. Het aangevoerde door reclamant verandert hier niet aan. Hierbij wordt verwezen naar de reacties op het gestelde met betrekking tot geluid, emissies, gezondheid en BBT. De gevraagde situatie voldoet bovendien aan de geldende wet en regelgeving en er is geen sprake is van bijzondere omstandigheden die leiden tot dermate belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu dat het maken van een milieueffectrapport toegevoegde waarde

	zou hebben. In het besluit is dit ook zo overwogen en derhalve hoeft er geen MER opgesteld te worden voor de gevraagde situatie.